Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

ASIA: LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI SÄHKÖISEN VIESTINNÄN PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 98/2020 VP)

Sanoma Media Finland Oy kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, jolla muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Näkemyksenämme lausumme seuraava:

Pääviestit:

1. **Hallituksen tulisi pidättäytyä kaikesta televisiotoimijoille lisäkustannuksia aiheuttavasta lisäsääntelystä**. Yhteiskuntamme on COVID-19 pandemian vuoksi kriisissä ja työpaikkojen menettämisen uhka on todellinen. Lisäkustannuksien säätäminen ei ole hallitusohjelman eikä yhteiskunnan tavoitteiden mukainen.

2. **Televisio-ohjelmien tekstittäminen näkö- ja kuulovammaisille on osa yhteiskunnan edellyttämää ”julkista palvelua”, jota ei voida kaupallisesti rahoittaa. Tällainen julkisen palvelun velvoitteet tulee kattaa täysimääräisesti yhteiskunnan varoista**

3. **Kannatamme** mainonnan sääntelyn keventämistä.

4. **Kannatamme** FM-radiovastaanottimien määräämistä pakolliseksi uusiin maahantuotaviin autoihin.

211 §. *Ohjelmiston saattaminen näkö- ja kuulorajoitteisten saataville*

Ohjelmiston saattaminen näkö- ja kuulovammaisille on osa yhteiskunnan edellyttämää ”julkista palvelua”, jota ei voida kaupallisesti rahoittaa. Tällainen julkisen palvelun velvoitteet tulee kattaa täysimääräisesti yhteiskunnan varoista.

Vastustamme velvoitetta saattaa ohjelmisto näkö- ja kuulorajoitteisten saataville ilman julkista rahoitusta.

Kannatamme, että ohjelmatekstitys voidaan toteuttaa automaattisella puheentunnistustekniikalla.

Vastustamme erityistä palveluun liitettävää laatuvaatimusta.

Mikäli sellainen kuitenkin päätettäisiin toteuttaa, tulisi laadun arvioinnissa arvioinnissa kiinnittää huomiota kontekstiin ja kyseiseen ohjelman seurattavuuteen kokonaisuutena. Alalla ei ole olemassa tekstityksen laatuun liittyviä yhdessä hyväksyttyjä standardeja tai suosituksia. Ainostaan joidenkin kolmansien tahojen yksipuoliseen suositukseen perustava lainsäädäntö vaarantaa velvoitteen kohteena olevan televisiotoimijan oikeusturvan. Tekstityksen laatua arvioitaessa tulee kiinnittää huomiota ohjelmaan kokonaisuutena sekä

sen kontekstiin. Yksi väärin käännetty sana ei tee tekstityksestä heikkolaatuista eikä vaikeuta ohjelman seuraamista kokonaisuutena.

Esitämme, että 211§:n yksityiskohtaisia perusteluita muutetaan poistamalla alla olevan kappaleen toiseksi viimeinen virke.

> Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi myös tekstityksen laatuun liittyvä velvollisuus. Säännöksen mukaan suomen- ja ruotsinkielisiin ohjelmiin sisältyvässä tekstityspalvelussa tekstitys tulisi toteuttaa riittävän selkeästi ja ymmärrettävästi. Säännös edellyttää, että tekstitys etenee ohjelmasisällön kanssa riittävän samanaikaisesti ilman viivettä lukuun ottamatta suoria lähetyksiä, joiden tekstityksen ei voida edellyttää olevan viiveetöntä. Säännöksellä ei oteta kantaa palvelun toteutustapaan. Tekstityspalvelu voidaan toteuttaa esimerkiksi ihmistyövoimin tai automaattisella puheentunnistustekniikalla. ~~Laadun arvioinnissa tulisi mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon tekstityksen laatuun liittyvät standardit ja suositukset sekä tekstityspalvelun tekninen kehitys.~~ Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä olisi arvioida tekstityspalvelun laadun riittävyyttä.

220 § sekä 222 §: Mainonnan sääntely

Kannatamme mainonnan sääntelyn vapauttamista.

Samoilla mainosmarkkinoilla toimiviin yrityksiin tulee soveltaa samoja sääntöjä. Kansallisiin toimijoihin kohdistuvat tiukemmat velvoitteet heikentävät kotimaisten mediayritysten kilpailuasemaa kansainvälisten toimijoiden rinnalla.

Hallituksen esityksen mukainen mainonnan aikarajoja koskevan sääntelyn keventäminen on siten askel oikeaan suuntaan (222 §). Hallituksen esityksen mukaan televisiomainosten osuus ei saisi ylittää 20 prosenttia kello 6:n ja 18:n välisenä aikana ja kello 18:n ja 24:n välisenä aikana, mikä on selkeä parannus nykytilaan.

Huomionarvoista kuitenkin on, että mainonnan aikarajoja koskevat säännöt koskevat ainoastaan lineaarista televisiotoimintaa. Tilausohjelmapalveluita koskien vastaavaa mainonnan rajoitusta ei ole.

Medialiitto kannattaa myös tuotesijoittelua koskevaa sääntelymuutosta.

Hallituksen esityksen 220 §:n mukaan tuotesijoittelu olisi jatkossa lähtökohtaisesti sallittua lukuun ottamatta tapauksia, jotka on yksilöity laissa. Lähtökohta on oikea. Käytännön vaikutukset jäänevät kuitenkin vähäisiksi, koska tuotesijoittelu olisi edelleen kielletty käytännössä samoissa tilanteissa kuin voimassa olevankin lain mukaan.

Ajoneuvolaiki 25 §: autoradiovastaanottimen FM-vastaanottomahdollisuus pakolliseksi

Kannatamme esitystä määrätä FM-Radion vastaanotin pakolliseksi ominaisuudeksi digitaalisia maalähetyksiä koskevan velvoitteen rinnalle. Esityksellä turvataan suomalaisten mahdollisuudet kuunnella kotimaisia radiokanavia sekä vastaanottaa vaaratiedotteita myös uusissa maahantuotavissa autoissa.

Helsingissä 25. elokuuta 2020

Sanoma Media Finland Oy

Marcus Wiklund
Johtaja, yhteiskuntasuhteet